Regeringsrätten

Rättsfall

Halmbuntare

Besvär av lantbrukaren S. angående inkomsttaxering år 1960. — S., som yrkat avdrag med 6.300 kr för inköp av en halmbuntare, vägrades avdraget trots invändning av S., att han tidigare fått halmen buntad genom självavläggare och självbindare och att han efter övergång till skördetröskning måst köpa halmbuntaren för att som tidigare kunna forsla hem halmen i buntar. (RR:s utslag den 23/11 1967.)

Traktorköp vid övergång från ett arrende till annat

Besvär av arrendatorn R. angående inkomsttaxering år 1957. R., som arrenderat en gård i B. till den 14/3 1957, tog denna dag ett arrende i V. Inkomsten i B. redovisades enligt kontantmetoden medan inkomsten i V. redovisades bokföringsmässigt. Under 1957 bytte R. traktor. Den nya betalades kontant den 13/3 1957 då R. var kvar i B. — R. ansågs icke berättigad till ett med 9.200 kr yrkat avdrag för mellangift vid beräkning av inkomsten i B. men väl till avdrag för värdeminskning av den nya traktorn i V. (RR:s utslag den 12/12 1967.)

Anm.: Se även RÅ 1955 ref. 3. I ett annat den 12/12 1967 avgjort mål förvägrades en person, som överlåtit sin arrenderätt till en son och som därefter anskaffat en ny personbil till ersättning för en äldre i jordbruket använd bil, avdrag för mellangiften. Den nya bilen hade anskaffats enligt avtal vid arrendeöverlåtelsen för att bland inventarierna, vilka samtidigt överlåtits, skulle ingå en nyare bil än förut.

Fördyrade levnadskostnader

Besvär av verkmästaren O ang. inkomsttaxering år 1961. — RR yttrade: O., som i början av 1940-talet fick anställning vid AB Skånska Cementgjuteriets Kalmaravdelning, överfördes, sedan bolaget öppnat en avdelning i Oskarshamn, i administrativt hänseende dit. Från någon gång under år 1956 till och med den 31/8 1961 arbetade han på av bolaget bedrivna byggen i Oskarshamn. O. har uppgivit, att han icke själv kunnat bestämma eller förutse sina blivande arbetsplatser. Bolaget har intygat, att O:s huvudsakliga uppgift vid Oskarshamnsavdelningen varit att sköta byggena på angränsande landsbygd, men att, då arbetsobjekten i själva Oskarshamnsområdet de senaste åren övervägt landsbygdsarbetena, det blivit nödvändigt att ta honom i anspråk för byggen i Oskarshamn. Varaktigheten av dessa arbeten hade dock icke överstigit ett år och det hade vid varje arbetes början icke kunnat förutsättas, att vistelsen i Oskarshamn skulle bli längre än så. — På grund av nu nämnda omständigheter har det — oavsett att arbetena i Oskarshamn sammanlagt pågått en längre tid — icke skäligen kunnat ifrågasättas att O. som (med sin familj) har varit bosatt i Kalmar, för beskattningsåret bort ha tagit bostad i Oskarshamn. O. får därför anses berättigad till avdrag för fördyrade

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:44:31

levnadskostnader under vistelsen där med belopp som skäligen må beräknas efter 18 kr för dag under 270 arbetsdagar eller till 4.860 kr. (RR:s utslag den 17/10 1967.)

Byggnadskreditivränta i samband med villaköp — ränta eller del av köpeskilling?

Besvär av S. angående inkomsttaxering år 1965. — TN och PN medgav S. avdrag med 1.421 kr för byggnadskreditivränta. Häröver anförde TI besvär hos KR. Enligt TI hade S. inte varit låntagare beträffande byggnadskreditivet, varför avdrag ej kunde medges S. såsom för ränta på lånt i fastigheten nedlagt kapital. — KR vägrade avdrag och yttrade bl. a.: Enligt avtal mellan S. och staden har staden till S. sålt ett bostadshus på den av honom med tomträtt förvärvade fastigheten. Enär bostadshuset vid tiden för avtalets ingående ej var uppfört, måste innebörden av avtalet anses vara att S. av staden beställt bostadshuset och att staden såsom byggherre ensam haft att svara för finansiering av byggnationen. Det måste jämväl anses att den preliminärt kontraherade köpeskillingen beräknats på basis av angivna premisser. Byggnadskreditivräntorna får följaktligen anses utgöra del av produktionskostnaderna för bostadshuset och förty jämväl del av den slutligt bestämda köpeskillingen för huset. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 12/12 1967.)

Anm.: angående målet i KR, se Skattenytt 1967 sid. 423.

Värdeminskning av byggnad med kontorslokaler m. m.

Besvär av Byggnadsföreningen Folkets hus i Norrköping u. p. a. angående inkomsttaxering år 1960. — Föreningen, som yrkat avdrag för värdeminskning efter en procent av anskaffningsvärdet på en föreningens byggnad, erhöll av PN avdrag efter 0,6 procent. – Hos KR framhöll föreningen att byggnaden innehåller följande utrymmen:

Samlingslokaler	23	procent av ytan
Restaurant	6	„ „ „
Bowlinghall	5	„ „ „
Folktandvård	4	„ „ „
Butiks- och försäljningslokaler	7	„ „ „
Skollokaler	3	„ „ „
Fackföreningsexpeditioner, kontor, kommunala myndigheter ..	50	„ „ „
Bostäder	2	„ „ „

KR medgav avdrag efter en procent. — RR yttrade: Föreningens byggnad innehåller, utöver samlingslokalerna, utrymmen, som i fråga om användning och inbördes fördelning i stort sett överensstämmer med vad som är brukligt i moderna kontors- och affärsbyggnader. Avdrag för värdeminskning bör vid sådant förhållande icke medgivas med högre belopp än 0,8 procent av anskaffningsvärdet. — Enär emellertid även med beaktande härav beskattningsbar inkomst icke uppkommer för föreningen, lämnar RR besvären utan bifall. (RR:s utslag den 25/10 1967.)

Fastighet — omsättningstillgång i rörelse?

Besvär av f. fastighetsmäklaren C. angående inkomsttaxering år 1958. — C. bedrev under åren 1927—1948 rörelse såsom fastighetsmäklare. Såväl dessförinnan som under angivna år och även efter det att C. upphört med rörelsen köpte och sålde han fastigheter för egen räkning. Han hade under åren 1922—1926

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:44:31

låtit uppföra byggnader på vissa av honom inköpta fastigheter, vilka därefter avyttrats. För vinst vid avyttring av vissa fastigheter under åren 1953, 1955, och 1956 har C. av PN år 1959 eftertaxerats för åren 1954, 1956 och 1957, varvid vinsterna hänförts till inkomst av rörelse. PN:s beslut hade icke överklagats. — Under år 1957 sålde C. för 315.000 kr fastigheten Ekorren nr 2 i L., vilken fastighet han förvärvat år 1935 och därefter låtit bebygga med ett bostadshus, där han sedermera haft sin bostad. — I motsats till PN ansåg KR att C. haft skattepliktig inkomst av rörelse genom avyttringen. — RR yttrade: Med hänsyn till omfattningen av den verksamhet, innefattande inköp och försäljning av fastigheter, som C. bedrivit under åren 1922—1957, får denna verksamhet anses hänförlig till rörelse. Enligt vad handlingarna utvisar fanns på fastigheten Ekorren nr 2, utom det av C. uppförda och bebodda bostadshuset, ytterligare två hus med sammanlagt 7 hyreslägenheter. Den omständigheten att C. låtit uppföra ett bostadshus åt sig på Ekorren nr 2, samt vad som eljest förekommit i målet kan icke medföra att fastigheten blir hänförlig till annat än omsättningstillgång i rörelsen, och inkomsten vid fastighetens avyttring skall därför hänföras till rörelse. (RR:s utslag den 18/10 1967.)

Fråga om aktier i fastighetsbolag, ägt av byggnadsföretag, resp. fastighetsbolagets fastighet utgjort omsättningstillgångar i rörelse

En person X. som drev byggnadsrörelse genom byggnadsfirman Y. ägde genom Y. nästan alla aktier i AB Z. AB Z ägde fastigheterna A, som användes till kontor för byggnadsrörelsen, och B, som användes till snickeriverkstad och upplag för byggnadsmateriel. Man visste ej vem som byggt A. B hade byggts av Y:s grundare. Per den 1/4 1964 överfördes byggnadsrörelsen till ett nybildat bolag YY. Under 1965 sålde AB Z fastigheten B och köpte därefter en fastighet C, vilken (liksom A) uthyrdes till YY som på densamma uppförde en förråds- och verkstadsbyggnad. Meningen var att fastigheten C skulle överföras till YY. AB Z hade inte köpt eller sålt andra fastigheter än de nämnda. —Förhandsbesked begärdes dels av X som övervägde att sälja aktierna i AB Z och dels av AB Z angående en försäljning av fastigheten A. — RN förklarade att aktierna i AB Z — vilka X. ägde genom omförmälda byggnadsfirma — icke borde betraktas som omsättningstillgång i den av X. bedrivna byggnadsrörelsen. Köpeskilling vid aktieförsäljning skulle därför icke utgöra intäkt av rörelse. I anledning av AB Z:s fråga fann RN att aktierna i AB Z borde betraktas som organisationsaktier i den av X bedrivna byggnadsrörelsen. Köpeskilling som AB Z erhöll vid försäljning av fastigheten A utgjorde därför för bolaget skattepliktig intäkt av rörelse. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 24/10 1967.)

Anm.: Vid bedömningen torde AB Z ansetts ha bedrivit rörelse. Bolaget har nämligen inte bara förvaltat utan även sålt och köpt fastighet. Bolaget har därför ansetts driva samma verksamhet som X genom byggnadsfirman och byggnadsbolaget. Och även om firman inte självt bebyggt fastigheten kan det antas att firman under den långa innehavstiden nedlagt arbeten och kostnader på fastigheten i inte obetydlig omfattning. I fråga om på fastigheten nedlagda arbetskostnader var läget alltså inte detsamma som

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:44:31

i RÅ 1964 ref. 10 (Skattenytt 1964 sid. 462). Där ansågs ett byggnadsföretags försäljning av dess aktier i ett bolag som ägde en fastighet, i vilket byggnadsföretaget hade huvudkontor — ej uppfört av byggnadsföretaget — inte innebära rörelse bl. a. därför att de kostnader byggnadsföretaget lagt ner på fastigheten varit ytterst obetydliga. Någon beskattning av dolda byggmästararvoden var det alltså inte tal om. I och med att AB Z i förevarande mål ansetts driva rörelse var det att anse som organisationsbolag i den av X genom byggnadsbolaget bedrivna rörelsen, varför X:s försäljning av aktierna i AB Z inte kunde anses utgöra rörelse. Det bör dock påpekas att fallet torde vara ganska speciellt. Man får därför inte dra alltför långtgående slutsatser av utgången i målet.

Rätt beskattningsår för konsultarvode

Besvär av B. angående inkomsttaxering år 1965. — RR yttrade: Av utredningen i målet framgår, att det belopp å 15.000 kr, som B. under beskattningsåret uppburit från stiftelsen S, utgjort intäkt i en av honom bedriven rörelse. Hans inkomst av denna skall beräknas enligt bokföringsmässiga grunder. Beträffande nämnda belopp får vidare anses utrett, att detsamma utgjort delbetalning av ett arvode, som jämlikt ett mellan B. och stiftelsen år 1953 träffat avtal tillkommit B. för av honom utfört arbete, att detta arbete år 1958 var slutfört, att till B. till och med år 1958 à konto utbetalats viss del av arvodet samt att förutsättningar för en slutlig reglering av arvodet i enlighet med avtalet förelegat i december 1958 eller i vart fall under loppet av år 1959. Det har vidare upplysts, att B:s vid denna tid återstående fordran på hans begäran fått innestå hos stiftelsen för att av honom kontant lyftas efter hans egen önskan. — Med hänsyn till angivna omständigheter borde B. — oavsett att de avbetalningar, som efter år 1959 successivt gjorts å hans arvodesfordran, skett endast mot av honom efter hand utfärdade fakturor — jämlikt grunderna för bokföringsmässig inkomstredovisning ha vid 1959 års eller senast vid 1960 års taxering uppgivit hela sin då återstående fordran till beskattning. RR finner därför, att beloppet 15.000 kronor icke utgjort för B. vid nu ifrågavarande taxeringar skattepliktig intäkt. (RR:s utslag den 22/11 1967.)

Anm.: Se även RÅ 1959 ref. 32 samt Skattenytt 1967 sid. 480.

Avdrag för båtresa

Besvär av TI angående Byggnadsaktiebolaget G. A. angående inkomsttaxering år 1958. — Bolaget hade hyrt en båt för en lustresa den 18 och 19/5 1957, till vilken inbjudits beställare från olika kommuner och företag samt konsulter jämte fruar, inalles 27 herrar och 22 damer. Resan hade anordnats när den tidigare firma som bedrivit entreprenadverksamhet i fortsättningen skulle bedrivas av bolaget. Bolagsledningen hade ansett att förtroendet till bolaget skulle stärkas genom att information om den nya verksamhetsformen samt samordning och kontakt mellan beställare och konsulter skedde vid ett gemensamt representationstillfälle. Kostnaderna, som omfattat båthyra, förplägnad, hotellrum, musik m. m., hade uppgått till 6.378 kr. — PN vägrade men KR medgav avdrag. RR fastställde PN:s beslut, enär båtresan icke, såvitt utredningen i målet gav vid handen, haft sådant samband med bolagets verksamhet och ägt rum under sådana

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:44:31

omständigheter i övrigt, att utgifterna för densamma kunde anses utgöra avdragsgill omkostnad för rörelsen. (RR:s utslag den 15/11 1967.)

Periodiskt understöd till sonhustru

Besvär av stadsingenjören S. angående inkomsttaxering år 1961. — S:s son hade den 29/12 1960 ingått äktenskap med Britt Marie. Sonen hade intill denna dag bott i föräldrahemmet, under det att Britt Marie, som inte bedrev studier under 1960, inte tillhört S:s hushåll under samma år. S. hade utgivit periodiskt understöd till Britt Marie under juli — december 1960 med tillhopa 6.000 kr (samt under åren 1961 och 1962 med resp. 4.000 kr och 3.000 kr). — PN konstaterade att Britt Marie haft inkomst av eget arbete under juli—december 1960, medan sonen S., som bedrev medicinska studier i Lund, endast haft sådan inkomst under juli 1960. Hans deklarerade bruttoinkomst för 1960 hade uppgått till 3.631 kr. PN ansåg därför att understödet i realiteten utgått till sonen för hans studier. — KR: ej ändring. — RR förklarade emellertid — med hänvisning till här inledningsvis angivna fakta — S. vara berättigad till avdrag för de periodiska understöd som han under 1960 utgivit till Britt Marie. (RR:s utslag den 13/12 1967.)

Avkastningsrätt som vid dödsfall övergått till dödsbodelägare

Besvär av Lisa M. angående inkomst- och förmögenhetstaxering år 1958. — Lisa M:s man hade 1947 till sina två döttrar givit vissa fastigheter med förbehåll för sig och hustrun, om hon överlevde honom, att under livstiden ha nyttjanderätt och avverkningsrätt m. m. till fastigheterna. Om fastigheterna såldes gällde förbehåll för avkastningen till den egendom som sattes i stället. Fastigheterna i fråga såldes och för köpeskillingen köptes för döttrarnas räkning bl. a. en annan fastighet V., på vilken de hade lagfart sedan 1955. Enligt äktenskapsregistret var vid mannen M:s död all makarnas egendom giftorättsgods. I bouppteckningen efter mannen upptogs som tillgång det kapitaliserade värdet av avkastningsrätten. Bouppteckningen visade en brist på över 700.000 kr. PN avvek från Lisa M:s dekl. bl. a. därutinnan, att vid inkomstberäkningen utöver deklarerad inkomst till beskattning upptogs avkastningen av fastigheten V., samt att vid förmögenhetsberäkningen till den i deklarationen uppgivna förmögenheten lades den i fastigheten V. nedlagda förmögenheten 331.062 kr. — I besvär hos KR anförde Lisa M., bl. a. följande: Avkastningsrätten och värdet av densamma borde taxeras hos dödsboet. Fastigheten V. hade inte kunnat övergå till Lisa M. förrän efter skifte. Så länge bristen i boet inte var täckt, kunde något skifte icke ske. — KR: Ej ändring. — RR lämnade besvären utan bifall med följande motivering: Av gåvobrevet framgår att mannen M:s rätt till avkastningen av fastigheten upphört vid hans död. Hans nyttjanderätt har därför icke utgjort tillgång i dödsboet efter honom. Av gåvobrevet framgick tillika, att Lisa M. vid mannens död blivit berättigad att under sin livstid uppbära fastighetens avkastning. Såvitt handlingarna utvisar har gåvobrevet i denna del blivit bestånd-dande. (RR:s utslag den 12/12 1967.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:44:31